

Wilt U de deur weer sluiten?

We waren eens in een wachtkamer, waar ons aan weerszijden van de deur het verzoek trof haar achter ons dicht te trekken. Aan den buitenkant: Wilt U de deur sluiten? En aan de binnenzijde: Wilt U de deur weer sluiten?

Aan dat verzoek, gericht zoowel tot den gáanden als tot den komenden man, moeten we vaak denken, wanneer we het woord van onzen Heiland tegenkomen: „Maar gij, indien gij bidt, ga in uw binnenkamer en de deur gesloten hebbende, bidt tot Uwen Vader, die in het verborgen ziet”. Dat woord van onzen Heere Jezus Christus wordt in den regel trouw betracht door hen, die — alleen of groepsgevijs, voor private of commune gebeden — de bidvertrekken binnengaan. Dan gaat de deur achter hen dicht. Want het is een zeldzaamheid, dat ge een eenzaam bidder overloopt. En van commune prayer-meetings van een groep wordt ge soms nadrukkelijk geweerd. Maar er zijn mensen, die bij het verlaten van het bidvertrek dat woord van Christus o, zoo licht vergeten. Ze laten de deur van de binnenkamer wijd openstaan en ieder kan naar binnen kijken en den pas gebruikten bidstoel, of — zoo het een prayer-meeting gold — de pasverlaten bidstoelen zien staan; soms nog wat schots en scheef vanwege al de „worstelingen”.

We kunnen in het midden laten of de nalatigheid de deur ook bij het heengaan dicht te trekken opzet is of slechts slordigheid, maar beide malen is het zonde.

We hebben een man gekend, die als het in een vergadering spannen ging en het debat begon vast te loopen op het „psychologische moment” placht op te staan en 't woord te nemen om dan zijn redenen in te leiden met de opmerking dat hij tot deze redenen gekomen was „na biddend overleg”. Dat welgemikte schot trof vele harten in de roos en had voor de getroffen zielen het gewicht van een goed argument. Want het respect voor vrome lieden is bij velen groter dan de eerbied voor den vromen God. En ze worden door de mededeeling van den man, die zegt over de zaak in 't bidvertrek gevraagd te hebben eerder overreed dan door de antwoorden, die Uw Vader in Zijn Woord gegeven heeft „eer gij Hem bidt”.

De man, die zoo zijn redenen placht in te leiden stond als een „teeder man”, een „innig mensch” bekend. Maar hij verwierf die faam door wat gebrek aan teederheid in 't geestelijke leven is: hij liet bij het verlaten van het bidvertrek de deur wijd open staan. En 't komt ons voor, dat onze Heiland zijn bevel: „de deur gesloten hebbende” aan twee kanten van de deur van dat vertrek wil hebben aangebracht. Voor den komenden man: „Wilt U de deur sluiten?” En voor den gaanden man: „Wilt U de deur weer sluiten?”

En als we dezen keer „met een woord van toepassing besluiten” mogen: ge behoeft uw gebeden niet uit de binnenkamer naar buiten te brengen. Want Uw Vader, die in het verborgen ziet, brengt, als U ook bij 't heengaan uit het bidvertrek de deur achter U dicht trekt, de verhooring der gebeden wel naar buiten: Uw Vader, die in het verborgen ziet, zal het U in 't openbaar vergelden”.

Ge moogt, als ge spreken of schrijven moet in 't openbaar, wel in 't verborgene om argumenten vragen. Maar ge moet een vraag om argumenten nooit voor argumenten uitventen: dat is — Geestelijk gesproken — valsche munterij. D. E. C.

2. Op de eerstvolgende classisvergadering zal gehandeld worden over de mogelijkheid van de vorming van een particulier ressort, dat de classis Batavia en „De Vergadering van de Kerken van O. Soemba” omvat, waarbij dan, naar gehoopt en verwacht wordt, enkele afgevaardigden van de Kerken van O. Soemba tegenwoordig zullen zijn.

3. Namens de classis zullen twee broeders met de twee afgevaardigden van Soemba, die binnenkort op Java verwacht worden, de zaak van de vorming van een particulier ressort bespreken, opdat deze Soembaneesche broeders deze aangelegenheid in hun eigen Kerken kunnen ter sprake brengen.

De v. d. Stoei en br. Arnold worden hiertoe aangewezen. Ook zal aan prof. Deddens advies worden gevraagd, alvorens tot constitueering van een particuliere synode in bovengenoemde zin te besluiten.

d. Contact met Indonesische Kerken.

Hierover spreekt de classis uit:

1. Het opnemen van contact met de Indonesische Kerken ziet de classis als een belangrijke opdracht voor elke plaatselijke Kerk.

2. De classis wekt de Kerken binnen haar ressort dringend op deze taak ter hand te nemen of, voorzover reeds opgenomen, krachtig voort te zetten.

3. Het kerkverband (Nederland en Soemba) zal dienen te worden gekend, alvorens tot definitief verband of correspondentie met eenige Indonesische kerk over te gaan.

e. De taak der Kerken t.a.v. de Zending.

De volgende conclusies worden aanvaard:

1. De verplichtingen uit het kerkverband voortvloeiend, blijven aanvaard.

2. Elke Kerk dient de mogelijkheid te onderzoeken, of zij plaatselijk Zendingswerk kan verrichten, waarbij met name aandacht te besteden is aan e.v. arbeid onder de Chinezen.

het slot volgende week te geven. Omdat we gelooven, dat het noodig is, al hangt het telkens weer ophalen van de eenvoudigste dingen ons persoonlijk „de keel uit”. We moeten nog een poosje door de mistbanken heen. Tenslotte zullen we toch wel eens rust krijgen om weer eens een zinnetje „2 maal 2 is 4” kwijt te kunnen zonder dat een ander roept, dat het zeven is.

Overigens: we hebben nu nog maar een gedeelte van ds Bos' synodale antwoord geciteerd. Toch kwamen we al enkele malen, ook van zijn kant, de uitdrukking tegen: zóó en zóó „versta” ik wat ge zegt. De kerkeraad zegt: ge hebt de synodale besluiten zóó en zóó „geïnterpreteerd”. De Bos verklaart: ook uw jongste zinnetjes zal ik zóó en zúú „interpretieren”. Wie denkt niet aan de „interpretatie” goochelaarjen van Linggadjati? Naakte incidenten en voorts permanent „beldeeden” van het naakte met een interpretatiekleed, en sic transit gloria regni. Regni coelestis. K. S.

Classis Batavia

Hier volgt het verslag van de vergadering van de Classis Batavia van de Gereformeerde Kerken in Indonesië, gehouden te Semarang op 23 en 24 April 1949.

1. Deze eerste classisvergadering sinds de vrijmaking wordt door br. P. Geertsema namens de roepende Kerk van Semarang geopend met gebed, het lezen van Judas (vs. 17—25) en een kort woord ter verwelkoming.

2. Het onderzoek der credentiebrieven wijst uit, dat de Kerken van Batavia, Buitenzorg, Semarang en Soerabaja, wettig vertegenwoordigd zijn.

Van de Kerken van Oost-Soemba, die waren uitgenoodigd zich op deze vergadering te doen vertegenwoordigen, was bericht binnengekomen, dat zij, door te late ontvangst der uitnodiging, tot haar leedwezen niet aanwezig konden zijn. Het bericht eindigt met een hartelijke bede om den zegen des Heeren voor de Classisvergadering, waarvan de classis dankbaar nota neemt. Niettemin is de afwezigheid van de broeders uit O. Soemba een grote teleurstelling.

3. Na gehouden stemming blijkt de vergadering zich te willen schikken onder de leiding van ds J. P. v. d. Stoei als praeses, Br. P. Geertsema wordt scriba en ds S. J. P. Goossens assessor.

De praeses aanvaardt het praesidium met het uitspreken van een ernstig woord, waarin hij de vergadering er op wijst, dat de huidige classisvergadering een historische vergadering is, een monument van Gods groote genade over Zijn Kerken in Indië, die door Hem niet zijn losgelaten, doch bewaard bij de trouw aan Zijn woord. Het is geen groote en grootsche vergadering in 't oog der wereld. We zijn klein in getal. En hierin beproeft de Heere onze trouw: zullen we met kleine krachten niet opzien tegen het volbrengen van onze opdracht in deze wijde landen?

Laten we waken, opdat de oude kerkelijke zonden, waarvan we ons in de vrijmaking bekeerd hebben, ons niet opnieuw in haar greep krijgen. We hebben — ook en in de eerste plaats als kerken van Indië — ruim 10 jaar geleden meegedaan met het plegen van onrecht aan de Soembaneesche Kerken en haar miss, predikant. We danken God, dat we opnieuw mogen beginnen en we doen dat in het geloof, dat God ons, naar Zijn belofte, de leiding van Zijn Geest schenken zal. Maar dan zullen wij ook van onzen kant ons gehoorzaam aan Zijn Woord hebben te houden bij alles wat wij, ook op deze vergadering, zullen verrichten.

4. Ingekommen stukken zijn er voor deze eerste classisvergadering sinds de vrijmaking niet.

5. De op de agendum vermelde voorstellen worden nu in behandeling genomen.

a. Vaststelling der kerkelijke ressorten.

Op Java blijven de ressorten ongewijzigd, behoudens de door de Kerken van Batavia en Semarang reeds overeengekomen toewijzing van de residentie Cheribon aan de Kerk van Semarang.

T.a.v. de andere eilanden wordt als voorloopige regeling vastgesteld:

SEMARANG krijgt Borneo ter bearbeiding.

SOERABAJA ziet Celebes en de Groote Oost bij haar ressort gevoegd.

BATAVIA behoudt Sumatra en omgeving.

Met de bij deze wijzigingen betrokken kerkleden zal gecorrespondeerd worden.

b. Verhouding tot de Kerken in Nederland.

De classis Batavia heeft van ouds de rechten van een particuliere Synode. De classis constateert, dat zij, als wettige voortzetting van de „oude” classis, die rechten behoudt. De verhouding van de Kerken in Indonesië tot die in Nederland is in geen enkel opzicht gewijzigd.

Dit zoo zijnde, wordt de z.g. „attestatie-kwestie” ter sprake gebracht. De classis spreekt uit, dat de Kerken in Nederland — op grond van het bovenstaande — geen kerkleden in Indonesië kunnen hebben. Ieder kerklid, dat, hetzij als militair, hetzij als burger „in kort verband”, naar Indonesië vertrekt, heeft zich te voegen bij de Kerk, op wier ressort het komt te wonen. Belijdende leden vragen dan zelf hun attestatie op bij den kerkeraad, onder wiens opzicht zij in Nederland stonden. Voor de doopleden treden de ouders op. De betrokken Kerkeraden in Nederland dienen, na afgifte van attestaties aan naar Indonesië vertrekkende leden, hiervan kennis te geven aan de betrokken Kerken in Indonesië.

De classis besluit een commissie te benoemen, die een brief over deze aangelegenheid zal richten aan alle kerken in Nederland en dien brief ook in de kerkelijke pers zal publiceren. Broeder Rijper en br. Padding worden hiertoe benoemd.

c. Verhouding tot de Kerken op Soemba.

Jammer, dat de brs. uit O. Soemba er niet zijn! Toch wordt dit agendumpunt behandeld. Maar de classis zal ervoor waken, dat het niet wordt een beslissen „zonder U en over U”, o broeders uit O. Soemba!

Uitvoerende besprekingen leiden tot het volgende resultaat:

1. Voorloopig blijft de historische situatie gehandhaafd, n.l.: de classis Batavia heeft de rechten van een particuliere synode (zie sub 5 b.).

met een adres, dat alleen elders te gebruiken is, vermanen, om zich te richten tot alle anderen, die hij heeft losgelaten en verloochend? Ik heb nog niets ontvangen (onder ons gezegd). Die „candidaat” ook niet. De families van wie wegens mishandeling uit aanwezig geachte psychologische motieven op postuum eerherstel recht hebben, evenmin.

Dan:

Ook mijnerzijds wil ik gaarne in dezen voor U belijden dat ik mij voor den Heere schuldig weet aan het niet voldoende vasthouden van de broeders.

Niet voldoende vasthouden? Ik vond anders, dat ds Bos daartoe zijn best gedaan heeft, toen we samen voor ieder die het wilde hooren in een kapel van de hervormde gemeente hebben gesproken naar ons beste weten. En later, toen een getuigenis is gezonden uit Groningen, ondertekend óók door ds Bos. Ik vond, dat ds Bos toen juist „de broeders” vasthield, door vast te houden wie door de thans door hem aangesproken waren vervuld. Men zal in een ónjuiste schuldbelijdenis juist nalaten, de goede werken die men deed niet meer te danken aan Hem die ze liet verrichten. En daarmee op het quaestieuze punt de wét vergeten te preeken. Wie niet de gehoorzaamheid bij haar naam noemt, die laat de broeders los, houdt ze niet vast. De eerste voorwaarde voor het vasthouden van de werkelijke broeders is: het Woord belijden. Onjuiste schuldbelijdenissen, met als keerzij: onjuiste normverklonding, laat de broeders los. Thans houdt ds Bos de aangesprokenen niet meer vast. Dat deed hij wél, toen hij hun de normen voorhield. In '44 te Assen. En in Groningen. Via onze synode. En in haar getuigenis.

We gaan verder:

Al meen ik — en ik kom daarop hierbeneden terug — dat de acute aanleiding voor het uiteengaan gelegen is in besluiten der synoden, wat de dieper liggende oorzaken van het al of meer van elkaar vervreemden betreft, acht ik mij mede schuldig. Mijn daden en woorden zijn niet steeds beheerst geweest door de liefde tot Christus en Zijn Kerk, maar waren ten dele ook beïnvloed door de geest der partijchap, die de geest der wereld is. Het is mijn hartelijke bede dat de ogen van steeds meerderen daarvoor mogen opengaan. We kunnen elkaar niet missen, broeders, en als belijders van 's Heeren Naam in deze wereld, hebben we, ons buigende voor Zijn Woord alleen, zulk een zware verantwoordelijkheid.

„Niet steeds beheerscht geweest door de liefde”. Dat zal iedereen dagelijks moeten zeggen: het staat in den catechismus. Maar juist daarom zal des te vuriger de norm gepredikt moeten worden. Dat is de eenige manier, om deze schuldbelijdenis te maken tot een blijk van wederkeer en hulpverlening. En van het zoeken van hulp..... „naar boven ziende.” Want als ds Bos de uitzichten op de normen belemmert, dan ontbreekt hem vandaag de liefde — voor de schapen der kudde.

Ten gevolge:

In de derde plaats meen ik Uw uitspraak aldus te moeten opvatten, dat wij het gezamenlijk eens zijn in de stelling, dat de besluiten der synoden het conflict, waarvan de wortelen veel dieper lagen, hebben acuut gemaakt. In de waardeering der besluiten zijn wij het ook thans niet eens. We zijn het er over eens dat op de een of andere wijze de leer van de veronderstelde wedergeboorte door de synode bindend is gemaakt, alleen meent U, dat dit niet geschied is „in de zin zoals die destijds door ds B. A. Bos werd verstaan”.

Het spijt me heel erg, dat hier geen duidelijk woord van afwijzing staat. „Op de een of andere wijze”? Waarom niet gezegd: op de uit de officiële stukken blijken de wijze? Of gelooft ook ds Bos, dat men niet gemeênd heeft wat op gezegelde papieren stond? Dan stelt ook hij nog het ethisch conflict. Maar laat hem dat dan zeggen. „In den zin zoals destijds door ds Bos werd verstaan”? Waarom niet gezegd: zoals ieder MOEST verstaan, want de taal was ondubbelzinnig, in die dagen, en duidelijk? Is die candidaat, is Greijdanus, soms ook onbekwaam geweest in het verstaan? Heeft ondergeteekende de vragen waarop hij antwoord gaf, verkeerd verstaan? De synode hem in zijn antwoorden? Ze zei anders, dat hij duidelijk had getoond, dit en dat niet te willen beloven, en dat was ook zoo, en dat zij duidelijk genoeg wist, wat ondergeteekende wilde, en leerde, en zo voort. Waarom wordt hier door ds Bos zoo'n enorme leugen gesanctioneerd, en overgenomen? Er was geen aasje misverstand in 't spel, noch bij hen, noch bij Greijdanus noch bij mij, noch bij de andere door de schorsers van Assen losgelaten broeders. Het is een puur stukje wereldsch bedrijf, het lanceeren van dat misverstandsfabeltje.

Darna:

Maar ondanks dat, ziet U de weg tot elkaar, en ik ben U daarvoor van harte dankbaar, neen ik ben de Heere daar dankbaar voor.

Ik niet. Want ik geloof niet, dat voortbouwen op een openbare aperte onwaarheid een zaak om te danken is. Bovendien moet ds Bos zich niet met zijn briefschrijvers op een pad begeven, dat van de bindende FORMULES naar een THEOREEM de discussie afleidt. Hij had moeten zeggen: ik heb met uw theoreem niet te maken; lees alstublieft de UITSPRAKEN van 1942 waaraan ge mij en al de anderen hebt gebonden. Den Heere dankbaar voor een consequentie van camouflage?

Voor dit nummer vinden we het welletjes. We hopen

4. — Zondag naagden — Michals ten zij zoo waar — dat zij door en morgen schepings-Gods aangeaar Christus niet dat op en in Christs het spel ach van den en den vijand ksdienst des rkliaart, dat verlustiging, s spelen ziet aar Hij wel, Geest, reeds anteljik, kon en lasteren-ep van ver- en id voor Hem ering voorts ont Hem en ot geworpen ivere, legale t ambtelijke t, of dat nu ocratie of

t begrip van chepping en en verdient a dan Vader, ristus' spel e mij spelen, t laten kan alsof alles U rbonde. En edenk ons o na spel van er niet ont- aangezicht.

H. J. S.

an de vorige e hinderlijke

is leed is ten iemel”; „de is dus eerste de gedrukte van wat hij

staat: „tot orsten”, lees:

en.

JK LEVEN

rkeraad zich

erkeraad en geschorsten n de andere Assen, Greijle kerk die inzake alle, n van Eindds Bos, noch

ychologische smallige conoeeld werd”. e kunnen op-en tijd elkaar de geest van tereformeerde d had gedaan naardige his-onze harten e gezamenlijk t bij machte te letten wat azijdig gezien

ering inzake itten”. Ik vat : lees er b.v. al voor de gedurfd, dat mbt onwaar-nencer A en ebelend heb-moet zij nog at dat heele- haar apolo-geschre-en blijk van ders moeten ouwer en dr ver het Wit-Bos dan niet rief schrijft,

3. Het verdient aanbeveling, dat een of meer Kerken in Indonesië „Zending Kerk(en)“ worde(n) ter behartiging van het Zendingswerk der Gereformeerde Kerken.

4. Die kerken in Nederland, die van ouds Zending Kerken waren voor den arbeid op Midden Java en Soemba, worden opgewekt zich te bezinnen over hervatting van haar taak.

f. Vaststelling standplaatsen der Leenpredikanten; kosten-verdeeling.

De classis zal alsnog schrijven aan de betreffende commissie van de classis Groningen, dat het zeer dringend noodig is, dat er niet één, maar twee leenpredikanten zullen gezonden worden, opdat niet alleen de Kerk van Soerabaja (voor haar omvangrijken arbeid in O. Java), doch ook Semarang een predikant zal krijgen, hetgeen van het hoogste belang is voor de handhaving en voortzetting van de contacten met de Indonesische kerken, welke door de Kerk van Semarang reeds gelegd zijn.

T.a.v. de kosten voor deze uitzending, beveelt de classis aan, dat de Kerken, waar deze leenpredikanten gevestigd zullen zijn, naar vermogen zullen bijdragen.

g. Verhouding tot de legerpredikanten.

Na breede bespreking komt de classis tot eenige conclusies, welke afzonderlijk zullen gepubliceerd worden.

h. Kerkelijke huwelijksbevestiging hier te lande.

De classis acht het praematuur hiervoor nu reeds tot een conclusie te komen.

i. Frequentie classisvergaderingen e.v. in afwijking D.K.O.

De classis Batavia vergaderde vroeger, in afwijking van de K.O., slechts eenmaal per jaar. Na overweging van enerzijds de kosten en anderzijds de noodzakelijkheid tot vaker vergaderen, besluit de classis minstens twee maal per jaar bijeen te komen, n.l. op de pinkster- en kerstdagen.

j. Aantal afgevaardigden te zenden naar de classisvergaderingen.

Elke Kerk zal zich houden aan de betreffende bepaling van de K.O.

k. Verdeeling van de kosten der classisvergadering.

Van de kosten van de huidige vergadering betaalt Batavia 30 pct., Buitenzorg 10 pct., Semarang 30 pct. en Soerabaja 30 pct.

l. Lectorverspreiding.

Inzake het zenden van preeken aan onze militairen zal door elke Kerk van de classis met de uitgevers van de preekseries gecorrespondeerd worden.

Aan het Contactcomité te Batavia zal verzocht worden te overwegen de mogelijkheid van de uitgave van een Kerkblad voor de Kerken in Indonesië, zowel voor de Europeesche als voor de Inheemsche Kerken.

6. Rondvraag naar art. 41 K.O.

De Kerk van Soerabaja heeft bezwaar tegen toepassing van art. 51 K.O. in den zin van het besluit van de generale synode van Leeuwarden 1920, art. 82 (het accepteren van z.g. gastleden). De andere Kerken hebben in de praktijk zich op hetzelfde bezwaarde standpunt geplaatst.

De classis spreekt uit, dat deze kwestie langs den kerkelijken weg op de generale synode behoort gebracht te worden, overeenkomstig art. 31 K.O.

De kerk van Buitenzorg vraagt op welke wijze de catechisatie te velde het best geregeld kan worden.

Geadviseerd wordt zoveel mogelijk belijdende leden — waar geen ouderling aanwezig is — in te schakelen tot het geven van catechisatie aan de doopleden. Overigens kunnen ook, waar geen andere mogelijkheid bestaat, schriftelijke catechisatielessen gegeven worden.

7. a. Regeling der collecten.

De collectielijst van de classis Groningen, waartoe de kerken in Indonesië tijdelijk behoorden, wordt nagegaan. De classis besluit sommige collecten niet te houden en die te vervangen door andere; zulks in verband met de omstandigheid, dat de nooden in Indonesië vaak anders zijn dan in Nederland.

b. Benoeming classicale deputaten.

De volgende deputaten worden benoemd:

Voor de Zending: De Zendingcommissie van de Kerk van Batavia, quaestor h.t. Dr L. A. F. Godschalk, Tjidengweg West 64, Batavia.

Voor de geestelijke verzorging van de militairen: Kapt. H. Boudt, verbindingsoff. B-div., Semarang. Iegernummer 180807016.

Voor de opleiding tot den Dienst des Woords: G. H. Arnold, Koninklijke Plantentuin, Buitenzorg.

Voor hulpbehoevende studenten (art. 19 K.O.): de kerkenraad van Soerabaja.

Voor hulpbehoevende kerken (art. 11 K.O.): br. Fijan, Coenboulevard, Soerabaja en Dr A. C. van Leeuwen, Kallari 9, Semarang.

Voor het opstellen van het classisreglement, inclusief visitatieregeling: Dr J. P. v. d. Stoel en Dr L. A. F. Godschalk.

Deputaten ad examina: Dr S. J. P. Goossens en Dr J. P. v. d. Stoel.

Voor Kerkvisitatie: Dr W. Coreh, Dr Goossens, Dr v. d. Stoel en Dr K. Tanahomba.

Deputaten ad art. 49 K.O.: dezelfde vier predikanten. Classicale quaestor: B. Valkenburg te Batavia.

c. Classis contracta.

Deze zal bestaan uit de Kerken van Batavia en Buitenzorg.

8. Roepende kerk voor de volgende classisvergadering: de kerk van Soerabaja.

Plaats van vergadering: Buitenzorg. Datum: 24—26 Dec. 1949.

9. Archiefbewarende Kerk: Buitenzorg.

10. Censuur naar art. 43 K.O.: levert niets op.

11. Persoonlijke rondvraag: levert eveneens niets op.

12. Sluiting.

Na zestien uren in vergadering bijeen te zijn geweest, vereenigt zich de classis in een dankgebed, dat uitgesproken wordt door br. Padding, nadat de Praeses eerst in een kort slotwoord met dankbaarheid gewaagd had van den ondervonden zegen des Heeren, welke vooral ook uitkwam in de volkomen eenstemmigheid, die deze classisvergadering kenmerkte.

In één der zalen van de H.B.S. te Semarang, in het jaar 1949, op den 24sten April, 's namiddags 6 uur 50 werd de eerste classisvergadering van de Vrijgemaakte Gereformeerde Kerken in Indonesië gesloten.

Op last van de classis:
S. J. P. Goossens.

Batavia en de militairen

Hier volgen de uitspraken der classis Batavia over de verhouding tusschen de Gereformeerde Kerken in Indonesië en de hier vertoevende Gereformeerde predikanten, die de geestelijke verzorging der militairen onder het huidige systeem op zich hebben genomen.

De classis spreekt uit:

1. Dat zij onverkort handhaaft het eerder door de onderscheidene Gereformeerde Kerken in Indonesië bekend gemaakte oordeel, dat het huidige systeem van zoogenaamde interkerkelijke geestelijke verzorging der militairen op grond van Schrift en Belijdenis verwerpelijk is. De classis verwijst daarbij naar art. 27—29 der Ned. Geloofsbelijdenis, Zondag 21 van den Heidelb. Catechismus en de daar genoemde Schriftplaatsen.

2. Dat de Gereformeerde Predikanten, die zich onder het thans vigeerende systeem nog voor het legerpredikantschap beschikbaar hebben gesteld, alleen dan zelf in hun arbeid voor God verantwoord blijven, wanneer zij in het hun toegewezen onderdeel evangeliseeren in den zin van art. 7 der K.O.

3. Dat de Gereformeerde militairen reeds tot de kerk vergaderd zijn en dus, ook als in hun legeronderdeel een Gereformeerde predikant is, die de geestelijke verzorging daarvan onder het huidige systeem op zich heeft genomen, onverkort staan voor den eisch van het vierde gebod om zich te schikken tot den eeredienst, hetgeen in het legeronderdeel te velde bestaan zal in het vormen van een kring, waarin regelmatig preek wordt gelezen.

4. Dat de hier te lande vertoevende Gereformeerde predikanten, die de geestelijke verzorging van een legeronderdeel onder het huidige systeem op zich hebben genomen, in de ambtelijke verzorging der militairen te velde de kerken in Indonesië steun kunnen bieden, indien zij hun taak opvatten, zooals onder punt 2 is gezegd; en wel door op uitnodiging der kerk, op het ressort waarvan zij verkeerden, voor te gaan in den dienst des Woords en der Sacramenten in de onder 3 genoemde kringen (eventueel door een stichtelijk woord te spreken). Voorts zouden zij steun kunnen bieden door de in hun legeronderdeel vertoevende militairen op uitnodiging der betreffende kerk catechetisch onderwijs te geven en opzicht en tucht over hen te helpen uitoefenen.

K. S.

Candidaats-examen

Geslaagd voor het Candidaats-examen de heer C. van Leeuwen, Amsterdamschestraatweg 91 bis Utrecht.

De Theologische Hoogeschool in de jaren 1946-1948

Mij werd toegezonden een aardig boekwerkje waarin de lotgevallen van onze hoogeschool in de jaren 1946—1948 worden verhaald. Na een voorwoordje van den president-curator, ds D. van Dijk, volgt het verslag van de werkzaamheden van de curatoren. Het werd uitgebracht door ds B. A. Bos, die toentertijd nog secretaris van het curatorium was. Aan zijn werkzaamheden is een einde gekomen door zijn vertrek naar Groningen. De Veltman van Den Bosch neemt nu zijn plaats in als secretaris van het curatorium. Hierna volgen de verslagen van het college van hoogleraren, uitgebracht door prof. Veenhof en prof. Deddens over den cursus 1946—1947 en 1947—1948. Een verslag van de hand van prof. Schilder over de lotgevallen van de bibliotheek, van mevr. Koenekoop over het bibliotheekfonds. Het slot is een lijst van personalia.

Voorzover mij bekend kan ieder een exemplaar van dit werkje bekomen na aanvraag bij den pedel, dhr J. Bos, Broederweg 15, Kampen. Hiertoe kan ik dan ook van harte allen opwekken. Het is goed dat we van nabij op de hoogte zijn van den gang van zaken aan onze Hoogeschool.

Temeer, nu ik in de Roeper van 30 April 1949 een merkwaardig artikel lees van de hand van den vroegeren secretaris, ds B. A. Bos, dat ik zacht gezegd bevreemdend vind. Aan het eind van een artikel, dat het opschrift draagt: GEEN KERKABSOLUTISME, schrijft hij het volgende: „Het komt me voor, dat onze studenten beter deden ijverig te studeren, dan met grote woorden een kerk-absolutisme te drijven, dat door en door Rooms is en het hele leven stuk breekt. En voorts zou het mogelijk niet ondienstig zijn, dat de Curatoren onzer Hogeschool eens bijzonder acht gaven op het onderwijs, dat, speciaal betreffende de Kerk aan onze Theologische School wordt gegeven“.

Deze opmerkingen van den vroegeren secretaris en curator acht ik, het zij in alle vriendelijkheid opgemerkt, vreemd en ongepast. Waarom? Laat mij ds Bos zelf aan het woord laten in zijn verslag over het onderwijs der hoogleraren en het gedrag der studenten in de jaren 1946—1948. Blijkbaar is na zijn vertrek de vrees voor deformatie bij hem wakker geworden. Hij kan nu zelf niet meer controleren en

Openbaring 11: 17b, 18

Wij danken U, o Heere God,
Die is, Die was, zoo rijk van kracht,
dat Gij, der heid'nen toorn ten spot,
genomen hebt Uw groote macht,
tot Koning nu geworden zijt,
en dat gekomen is de tijd
voor 't oordeel van de dooden.
Voor 't loon aan die Uw naam vreest, klein en groot.
Gij redt Uw knechten uit hun nood,
die d'aard verdierven treft Uw eeuw'ge dood.

Lofzang van Zacharias. ADRIAAN VAN BOVEN.

eer hij nu van zijn vrees melding maakt aan het curatorium zelf, of eerst, wat behoorlijk is, zich eens verstaat met de betrokken hoogleraren, maakt hij wereldkundig zijn vrees over een en ander. Ongepast, waarde ds Bos. Zoo zonder meer proffen en studenten publiekelijk verdacht te maken, acht ik onbehoorlijk. Ik ben zelfs geneigd mij persoonlijk dat aan te trekken, omdat ook bij het onderwijs in de zedingsvraagstukken de zaken van de kerk niet verzwegen mogen blijven. Acht de oud-curator ook termen aanwezig om vrees uit te spreken over het onderwijs betreffende de kerk in zedingsaangelegenheden? Hij zegge het vrij en worde in dat geval vriendelijk verzocht eerst eens te informeren wat de lector beweert, om onder overlegging van bewijs zijn concrete bezwaren, getoetst aan Schrift en Belijdenis, in te dienen bij het curatorium, dat over deze beschuldigingen eerst zal hebben te oordeelen. Ik acht het buitengemeen betreunswaardig, dat ds Bos, de oud-curator, de confessionele trouw van het onderwijs publiek verdacht maakt door deze opmerkingen. Dat is beneden de waardigheid van ds Bos en van het blad, dat onder zijn redactie staat. Het is in strijd met de eischen der Schrift. Wie reden meent te hebben tot klagen of tot het uiten van zijn vrees, richtte zich tot de betreffende personen en instanties. Dat is de rechte, kerkelijke weg. Wat ds Bos nu doet is onkerkrechtelijk, erger, onschriftuurlijk, onbroederlijk.

Laat me nu eens den oud-curator, ds Bos, aan het woord laten in zijn verslag als scriba van het curatorium. Hij schrijft op bl. 11 het volgende:

„Zoals eigenlijk vanzelf spreekt, hebben de Curatoren overeenkomstig het door hen onderschreven formulier „naarstiglijk“ toegezien op het werk van Hoogleraren en Lectoren, en het is hun een vreugde te kunnen melden, dat Hoogleraren en Lectoren getrouw waren aan hun opdracht“.

„Om dit toezicht te kunnen houden hebben Curatoren regelmatig de colleges bezocht en ook enkele examens bijgewoond. Dit is bij toerbeurt geschied. Hierbij was door Curatoren bepaald, dat de colleges van alle Hoogleraren en Lectoren bezocht moesten worden;“

dat hierbij bijzonder gelet moest worden op de vraag of het onderwijs beantwoordt aan het doel, en, dat er van de bezochte colleges en examens een schriftelijk verslag moest worden uitgebracht aan de vergadering van curatoren, welk verslag in bijzijn van Hoogleraren moest worden behandeld.

Zonder enige terughoudendheid mogen curatoren, met grote dank aan de Here, en veel erkentelijkheid voor de arbeid van Hoogleraren en Lectoren, alsmede de ijver der studenten, meedelen, dat het onderwijs in elk opzicht aan het gestelde doel heeft beantwoord, en dat ze niet twifelen of de vrucht van dit godvruchtig gegeven onderwijs zal blijken tot heil der kerken te zijn. De studenten leven intens mee, en hun scripties leggen er getuigenis van af, dat ze met ernst studeren“.

Aldus de oud-curator en scriba van het college van curatoren. Welke ds Bos moet ik nu gelooven? Die uit De Roeper of die uit het verslag?

Ik herhaal: het onderwijs beantwoordde in elk opzicht aan het doel, n.l. naar Schrift en Belijdenis. De confessionele trouw der hoogleraren is onverdacht.

Ik lees nu in De Roeper, dat dat op het oogenblik nog de vraag is. Curatoren mochten wel eens gaan controleren wat er over de kerk geleerd wordt! Sinds wanneer is de deformatie ingeslopen in de School der kerken? Nu net precies na het vertrek van ds Bos? Wat voor stel curatoren hebben de kerken dan nu wel!! Over de kerk in het bijzonder, zegt ds Bos. Wie heeft zich dat aan te trekken? De hoogleeraar in het kerkrecht, prof. Deddens? De man, die onderricht geeft in de symboliek, de wetenschap over de belijdenisschriften, weer prof. Deddens? Of soms de man, die de dogmatiek onderwijst, prof. Schilder? Wie, ja, wie? Ra, ra, wie is dat, wiens confessionele trouw publiekelijk in discussie wordt gebracht? Schaamt ds Bos zich niet door op deze manier de zaken te behandelen?

Nu, en dan die arme studenten. De scriba, ds Bos, zegt, met grooten dank aan den Heere nog wel, dat die lieden intens meeleven, met ernst studeeren, want dat heeft hij kunnen constateren uit hun scripties. Over den ijver der studenten niets dan lof. Ik herhaal, met grooten dank aan den Heere.

Officieel gerapporteerd en aan de kerken voorgelegd.

Maar de redacteur, ds Bos, is van meening, dat de studenten beter deden ijverig te studeeren, dan met groote woorden een kerkabsolutisme te drijven, dat

door en d
de opmer
ren over
met een
op de ke
wordt da
kel. Scha
ren gepri
goeden m
onbetame
den redac
den de
beschul

Dat is
der heb
making
is slecht
rug, dit
beter wo
Bos, de r
zijn aank
behoort,
zitting n
eenig an
zelf niet
door he
toe te zi
vrees te
Helaas
ken voor
ds Bos l
ken. Ik
verslag
vrees; n
ik dat.

En ik
Bos geer
reden is
Want de
27 en 28
uit die
noch les
school d
ds Bos,
den Hee

Trouw van

Deze
art. 80
zomming
met op
te word
den bedi
ander ge
zouden g

De vr
op trouw
bijzonde
kant, ou
misschie
b.v. op
Dit la
te make
aangesp
lezers, c
aanstom
ter, dat
volgt ni
De lat
voor „te
(eerste
kend)
letterlijk
duiding
deser
dus spr
maar v

Het g
kant z
hebben,
tot 81 b
kedienu
drukkel
ook oud
even go
kanten,
worden
Is deze
kere on
Naar
van onz
kozen. I
het voo
verband
minder
taling
mers ar
„Wan
lingen c
die der
waardig
stond d
en der
m u n u